

הטרקטור בארגז החול

כתב: מאיר שלו | אייר: יוסי אבולעפיה

הצעות לצוות הגן

גננת יקרה,

"הטרקטור בארגז החול" מעניק הזדמנות לשוחח עם ילדי הגן על הזדקנות של אנשים וחפצים, על יופי השליבה וניסיון החיים המאפיינים זקנים, לעומת כוח הגוף שיש לצעירים. אפשר להרחיב ולשוחח בגן על הקשרים שיש לילדים עם אנשים מבוגרים במשפחה ובקהילה, ולהשוות אותם עם יחסים שיש להם עם בני גילם או עם הוריהם.

רעיונות לשילוב הספר בגן

- **והדרת פני זקן - "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן" (ויקרא י"ט, ל"ב).** התורה מלמדת כמה חשוב לנהוג בהדר וכבוד באדם זקן. דרך אחת להתייחס בכבוד כלפי אדם מבוגר היא לקום לכבודו. כדאי לשוחח עם הילדים: **למה חשוב לקום בשביל אדם זקן?** באילו דרכים נוספות אפשר לכבד אנשים מבוגרים?
- זקנים הם מי שהתברכו בשנות חיים רבות. לפעמים גופם נחלש, אבל יש להם הרבה ניסיון וחכמה. חז"ל אמרו: מה הוא זקן? ראשי תיבות "זה קנה חכמה". (תלמוד בבלי, קידושין ל"ב, ב). האדם הזקן לא קנה את חכמתו בכסף. אפשר לשאול את הילדים: **כיצד לדעתם הוא "קנה" את חכמתו?**

סבא וסבתא בגן הילדים:

- כיצד אתם מציינים את יום המשפחה בגן? בעקבות הסיפור תוכלו להרחיב את הפעילות ולציין **יום סבים וסבתות בגן**. אפשר להזמין את האורחים לספר על ילדותם, להביא חפצים או משחקים של פעם, לערוך פעילות משותפת עם הילדים – וכמובן, להקריא ספרים לילדים.
- בהצעות להורים הצענו למשפחות להזמין את סבא, סבתא או מכר מבוגר ולעשות עם הילדים דבר בו ניסיון החיים והידע שלהם באים לידי ביטוי. למשל: לבשל, ליצור או לבנות יחד, ללמוד שיר או כמה מילים בשפה זרה וכד'. אפשר לבקש מההורים לשלוח עם ילדיהם תוצרים או צילומים של הפעילות המשותפת.
- לגנים רבים מגיעים מתנדבים, אם במסגרת תכנית זהב בגן, אם באופן פרטני. הסיפור מעניק הזדמנות להכיר את ניסיון החיים של המתנדבים הללו ולהוקיר להם

- אפשר ללמד את הילדים **אמרות ופתגמים**, אשר מדגימים את היחס לזקנה. לדוגמא:

- "ותפארת בחורים כחם; והדר זקנים שיבה" (משלי כ':29)

- "והדרת פני זקן" (ויקרא יט:לב)

- "עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם" (משלי י"ז:6)

- **אפשר לבחור פתגם ולהכין תערוכת כרזות** בנושא הזקנה והיחס לזקנים. ניתן לתת את הכרזות כמתנה לסבא או סבתא, דוד או דודה.

- **ביקור בבית אבות:** האם יש בסביבתכם בית אבות או מועדון לגיל הזהב? גנים רבים פיתחו מערך כות יחסים של קבלה ונתינה עם מוסדות וארגונים בקהילה. אם מתאים, הילדים יכולים להציג בפני הקבוצה את הסיפור "הטרקטור בארנז החול", לשיר איתם שירים, ולהמשיך לפתח את הקשר לאורך השנה.

- **"עובד אדמתו ישבע לחם"** - ערך עבודת האדמה:

באתר "זמרשת" יש שפע של שירים הקשורים לעבודת האדמה וחוויות של החלוצים, אותם תוכלו ללמד את הילדים ולשיר ביחד. לדוגמא:

- "פה בארץ חמדת אבות" <http://zemer.co.il/song.asp?id=150>

- מי יבנה בית בתל אביב <http://www.zemereshet.co.il/song.asp?id=368>

- שורו הביטו וראו <http://zemer.co.il/song.asp?id=134>

הרבה מלים - הרבה פעולות בשדה

- הסיפור מתרחש ביישוב חקלאי. איפה מתגוררים ילדי הגן שלך? האם הם גרים במושב או קיבוץ, בעיר גדולה או ביישוב קטן? אפשר להשוות את הנוף והעיסוקים בסיפור עם אלה המוכרים לילדים. הטרקטור ודוד אהרן עובדים בכל מיני עבודות בשדה. הם מובילים, מכסחים, חורשים, משדדים, מזבלים, קוצרים, גוררים. לכל פעולה מילה מיוחדת.

- אפשר להכין **פינות חקר בנושא עבודת השדה**: סוגים של מכונות חקלאיות, מנוע - איך מטפלים בו, סדר פעולות של תהליך בשדה - מזריעה עד קציר.

- הצענו להורים בבית להכין עם הילדים דגמים של טרקטורים מחומרים ממוחזרים, הזמינו אותם להביא את הטרקטורים לתערוכה בגן! תוכלו להכין בגן או בחצר "פינת טרקטורים" בה יוכלו הילדים להתנסות בפעולות שעשו דוד אהרון והטרקטור. אם אחד ההורים או הסבים יודע להפעיל טרקטור או משאית, הילדים ישמחו לשמוע ממנו על כך.

- **תזמורת של מכונות: "פק פק פק"**

- הקולות שמשמיע הטרקטור של הדוד אהרון הם חלק חביב בהקראת הסיפור. האם יש לכם

ספרים נוספים בספריית הגן, בהם יש קולות מיוחדים? זו הזדמנות להשוות בין הספרים השונים. אפשר לחנוג את צלילי הסיפורים, ולהקים תזמורת של קולות עבודה! כל קבוצת ילדים תקבל קול ותנועה. על-פי "ניצוח" הגננת, מצטרף כל קול אל התזמורת.

• טרקטור בארגז החול - זו בושה??

- " ... לקחו את הטרקטור הישן ושלחו אותו לגן הילדים... איזה בושה." האמנם?
- הסיפור מניח כי לא נאה להפוך טרקטור ישן לצעצוע ילדים, אך להרבה גנים יש חצר גרוטאות.
- אפשר לקרוא יותר על חצר הגרוטאות ותורתה החינוכית של מלכה האס [באתר הקיבוצים](#), ובסרטוני [כאן וכאן](#).
-

אנו מאחלים לכם קריאה מהנה ושיחה נעימה!